

проголошені свобода совісті, свобода слова, презумпція невинуватості, недоторканність особи та її майна, а також встановлювалися обов'язок держави забезпечувати та гарантувати права і свободи людини і право громадян на опір гнобленню. При цьому свобода розумілась як можливість робити все, що не шкодить іншому. У ній зазначалося, що причиною будь-якого суспільного лиха є «забуття прав людини і зневага до них» [4, с. 68-77].

У ст. 1 Декларацію прав людини ООН сказано: «Люди народжуються і залишаються вільними і рівними в правах. Суспільні відмінності можуть базуватись тільки на міркуваннях загального блага» [5].

У минулому столітті стали поширюватися думки про необхідність захисту культурних прав від ліберальних або соціалістичних концепцій прав людини. Останні концепції, на мою думку, є генітичною спадщиною західного панування над відновленням світу.

Список використаних джерел:

1. Теліпко В. Е., Овчаренко А. С. Міжнародне публічне право: Навч. посіб. За заг. ред. Теліпко В. Е. — К.: Центр учбової літератури, 2010. — 608с).
2. Пронюк Н. В. Сучасне міжнародне право : навч. посіб. / Н. В. Пронюк. — 2-е вид., змін. та допов. — К. : КНТ, 2010. — 344 с.
3. Бисага Ю.М., Палінчак М.М., Белов Д.М., Данканич М.М. Права людини. —Ужгород, 2003.-189 с.
4. Сидоренко Н. Історія становлення та розвитку інституту захисту прав людини в Європі// Вісник Львів.Ун-ту.1999, No 34 -100 с.
5. «Загальна декларація прав людини» Документ від 10.12.1948 № 995_015:// База даних «Законодавство України»/ ВР України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015. Дата звернення: 14.11.2023

Чекарєва Тетяна,
студентка 2 курсу, група 201 ННІ №1, Національна академія внутрішніх справ

Науковий керівник:

Чижов Денис Анатолійович,
доцент кафедри конституційного права та прав людини Національна академія внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАХИСТУ ПРАВ ЖІНОК ЯК ОБ'ЄКТА ГЕНДЕРНОЇ НЕРІВНОСТІ В УКРАЇНІ

Україна, як суверенна країна зі своєю власною конституцією та законами, наділяє права жінок особливою увагою та визнає їх як обов'язковий об'єкт захисту. Це відображено в ряді законодавчих актів та міжнародних

зобов'язаннях, які Україна взяла на себе. Першим з законів, які ми розглянемо буде Закон України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків».

У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні: рівні права жінок і чоловіків – відсутність обмежень чи привілеїв за ознакою статі; рівні можливості жінок і чоловіків – рівні умови для реалізації рівних прав жінок і чоловіків.

Дискримінація за ознакою статі – ситуація, за якої особа та/або група осіб за ознаками статі, які були, є та можуть бути дійсними або припущеними, зазнає обмеження у визнанні, реалізації або користуванні правами і свободами або привілеями в будь-якій формі, встановленій Законом України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні», крім випадків, коли такі обмеження або привілеї мають правомірну об'єктивно обґрунтовану мету, способи досягнення якої є належними та необхідними.[1]

Якщо розглядати міжнародні договори та угоди, то варто відзначити Конвенцію ООН про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок нагадуючи, що дискримінація жінок порушує принцип рівноправності та поваги людської гідності, перешкоджає участі жінок нарівні з чоловіками в політичному, соціальному, економічному та культурному житті своєї країни, заважає зростанню добробуту суспільства і сім'ї та ще більше перешкоджає повному розкриттю можливостей жінок на благо своїх країн та людства. [2]

То наскільки дієві вище наведені законодавчі акти? В Україні прийнято вважати, що жінки мають рівні можливості з чоловіками. Проте фахівці та статистика свідчать про хибність цього погляду, оскільки українки стикаються з дискримінацією на основі статі.

Опираючись на статтю Радіо Свобода можна виділити такі основні критерії порушення жіночих прав:

- А) домашнє насильство.
- Б) отримання меншої заробітної плати.
- В) меншинство у владі.
- Г) обмеження у кар'єрі. [3]

Як зазначав уповноважений Верховної Ради з прав людини Дмитро Лубінець, 25 листопада – Міжнародний день боротьби за ліквідацію насильства щодо жінок. Його оголосила Генасамблея ООН у 1999 році.

«За інформацією ПРООН, від фізичного домашнього насильства в Україні страждає близько 2 мільйонів людей. Статистика говорить, що у понад 80% це насильство чоловіків щодо жінок. Щороку від домашнього насильства гинуть 600 українських жінок». [4]

Підіймаючи тему заробітної плати, можна також процитувати міністерку економіки України Юлія Свириденко, яка зазначала, що в Україні, згідно з даними Держстату, у 2021 році жінки заробляли в середньому на 18,6% менше, ніж чоловіки. А цей показник суттєво скоротився за останні 7 років – ще у 2015 році він складав 26%. Прийняття і реалізація Національної стратегії щодо подолання гендерного розриву в оплаті праці до 2030 року

допоможе Уряду вдосконалити законодавство про рівну оплату праці, осучаснити трудове законодавство і прийняти закон «Про працю».

Розглядаючи статистику аналітичного звіту Ради Європи, можна дійти також до одного невтішного висновку – чим вищий орган влади, тим менше там жінок. За результатами останніх національних виборів, 46% жінок потрапило у селищні і сільські ради. В обласні – вже 28%. В ради великих міст, обласних центрів –15%. І в парламент ще менше – 12%. Тільки 6% жінок в Україні посідають посади міністрів та заступників міністрів. Також відповідно до цього звіту, Україна перебуває в групі країн із найнижчим представництвом жінок у владі.

Відсоток жінок в парламенті становить всього 12%, у складі Кабінету міністрів України — 12.5%, серед державних службовців, які обіймають керівні посади (категорії А) — 16.7% Різниця у зарплатах чоловіків і жінок складала в середньому 25% у 2016 р. Та близько 21% у 2017 р., а в окремих галузях зайнятості сягала 40%.

На національному рівні українське законодавство гарантує рівність чоловіків та жінок в Основному законі (системне тлумачення ст. 21-24 Конституції України), Законі України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків» та Законі України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні» тощо. [5]

Розглядаючи кожен з цих пунктів окремо, можна дійти до висновку, що наразі в Україні з захистом прав і свобод жінок не все так добре, як ми гадаємо, і що робота щодо покращення прав і свобод жіночої частини населення в Україні ще не завершена і вимагає наших подальших зусиль.

***ЧИЖОВ Денис Анатолійович,**
доцент кафедри конституційного
права та прав людини Національної
академії внутрішніх справ;
науковий співробітник Науково-
дослідного інституту державного
будівництва та місцевого
самоврядування національної
академії правових наук України,
кандидат юридичних наук, доцент*

ПОВНОВАЖЕННЯ СУБ'ЄКТІВ ПРАВА У СФЕРІ ЗАХИСТУ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ, ЇХ ПРАВОВИЙ СТАТУС

Однією з найбільш важливих проблем теорії національної безпеки постає питання визначення суб'єктів правових відносин у сфері забезпечення національної безпеки. Питання національної безпеки й оборони України неодноразово висвітлювалися і досліджувалися у працях вітчизняних і зарубіжних науковців. Зокрема, суб'єктів забезпечення національної системи